

OBSAH

Úvod	3
Některé základní pojmy	5
Obecné zaměření oboru	6
Postavení a odlišnost oboru	6
Historická metoda v sociálním lékařství	7
Stručné dějiny sociálně lékařského myšlení	7
Poslání sociálního lékařství	11
Náplň oboru sociální lékařství	12
Historický vývoj péče o zdraví a zdravotnictví	13
Pojem zdraví a nemoc	14
Výklad normality ve vztahu ke zdraví	19
Sociálně lékařské aspekty nemoci	24
Vývoj názorů na vznik nemoci	28
Kauzalita v medicíně	29
Etiologie a patogenéza	35
Přírozená historie nemoci	44
Fenomén ledovce	47
Teorie rizikových faktorů	49
Relativní a atributivní riziko	51
Rizikový a populační přístup ke zdraví	52
Nozologie, názvosloví a klasifikace nemocí	55
Zdraví jako potřeba, hodnota a motiv k jednání	58
Zdravotní uvědomění	61
Civilizační nemoci	62
Vědeckotechnický pokrok a zdraví	64
Důsledky nemoci pro jedince a společnost	64
Společenský a ekonomický význam zdraví a nemoci	68
Proces vyhledávání lékaře nemocným	70
Spolupráce pacienta s lékařem (compliance)	74
Zdravotní stav obyvatelstva a metody jeho studia	76
Úkoly studia zdravotního stavu obyvatelstva	76
Opory a prostředky studia zdravotního stavu	76
Preventivně léčebná péče	78
Zařízení léčebně preventivní péče	80
Obyvatelstvo a jeho demografické charakteristiky	82
Metody demografie	84
Počet obyvatel	86
Složení podle pohlaví	86
Složení podle věku	87
Demografická dynamika	89
Evidence a statistika ukončených těhotenství	90
Evidence a statistika narozených	90
Vývoj porodnosti u nás	91
Evidence a statistika potratů	92
Sňatečnost	93
Rozvodovost	93

Evidence a statistika úmrtí	94
Specifická úmrtnost	97
Vývoj úmrtnosti.....	97
Věková standardizace úmrtnosti	98
Standardizovaná úmrtnost	98
Kojenecká úmrtnost	101
Úmrtnostní tabulky a střední délka života	102
Ukazatel ztracených roků potenciaálního života	106
Reprodukce obyvatelstva	109
Měření frekvence poruch zdraví.....	111
Způsoby a postupy používané při měření frekvence	113
Rutiní statistiky zdravot. stavu obyvatelstva	115
Statistika příčin smrti	115
Statistika nemocí spojených s pracovní neschopností	117
Statistika hospitalizovaných osob	118
Statistika povinně hlášených nemocí a stavů	120
Metoda studie tzv. celkové nemocností	122
Vyhledávání rizikových znaků a latentních onemocnění	122
Zásady aplikace skrínigových testů	125
Analytické epidemiologické metody	129
Retrospektivní epidemiologická metoda	130
Prospektivní epidemiologická metoda	131
Kontrolovaný klinický nebo terénní pokus.....	132
Dotazník jako metoda sociálně lékařského výzkumu	134
Zdravotnický informační systém	136
Národní zdravotnický informační systém	137
Teorie prevence	140
Možnosti ovládnání endogenních poruch zdraví	142
Světová zdravotnická organizace – úkoly a význam	143
Zdravotnictví – péče o zdraví – systémový přístup	144
Specifické rysy systému zdravotnictví	145
Základní, odvozené a zabezpečující funkce zdravotnictví	147
Systémy zdravotnictví ve světě	149
Účinnost zdravotní péče a vyhodnocování činností.....	151
Podpora a posilování zdraví	153
Program Zdraví pro všechny do roku 2000	157
Zdravotní programy	164
Indikátory (ukazatelé) péče o zdraví	166
Primární, sekundární a terciální zdravotní péče	168
Ekonomické problémy zdraví a nemoci	169
Výběr z použité literatury	177